

EMLAK VERGİSİNDEN MUAF OLAN TAŞINMAZLA İLGİLİ DÜZENLENEN ÖDEME EMRİNE İLİŞKİN KANUN YARARINA BOZMA KARARI

Danıştay Dokuzuncu Daire Başkanlığının 25.04.2013
Tarih, E: 2010/1067, K: 2013/4050 sayılı Kanun
Yararına Bozma kararında,

ÖZET :

Bölge İdare Mahkemesinin, 2863 sayılı Kanun uyarınca, tapu kütüğü kaydına "korunması gerekli kültür varlığıdır" şerhi konulan taşınmazın emlak vergisinden muaf tutulacağı açık iken ve davacının muafiyet iddiasını, 6183 sayılı Kanunun 58'inci maddesine göre "böyle bir borcu olmadığı" kapsamında değerlendirilmesi gerekirken, ödeme emrine konu emlak vergisinin 31 Ocak tarihi itibarıyla tahakkuk ettiği ve itiraz edilmeksizin kesinleştiği, kesinleşen bu tahakkukun iki taksitte ödenen verginin tamamını kapsadığı, davacının idareye verdiği dilekçe öncesinde kesinleşen verginin tahsili amacıyla ödeme emri düzenlenmesinde hukuka aykırılık bulunmadığı gerekçesiyle bozulmasını hükmeden Bölge İdare Mahkemesi Kararının bozulmasına hükmedilmiştir.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü kanununun 51'nci maddesinde kanun yararına bozma müessesesi aşağıdaki gibi düzenlenmiştir.

"Madde 51 - 1. Bölge idare mahkemesi kararları ile idare ve vergi mahkemelerince ve Danıştayca ilk derece mahkemesi olarak verilip temyiz incelemesinden geçmeden kesinleşmiş bulunan kararlardan niteliği bakımından yürürlükteki hukuka aykırı bir sonucu ifade edenler, ilgili bakanlıkların göstereceği lüzum üzerine veya kendiliğinden Başsavcı tarafından kanun yararına temyiz olunabilir.

2. Temyiz isteği yerinde görüldüğü takdirde karar, kanun yararına bozulur. Bu bozma kararı, daha önce kesinleşmiş olan **mahkeme veya Danıştay kararının hukuki sonuçlarını kaldırmaz.**
3. Bozma kararının bir örneği ilgili bakanlığa gönderilir ve Resmi Gazete'de yayımlanır."

Diğer taraftan, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 54'üncü maddesinde, ödeme müddeti içinde ödenmeyen amme alacağının tahsil dairesince cebren tahsil olunacağı, 55. maddesinde amme alacağının vadesinde ödemeyenlere 7 gün içinde borçlarını ödemeleri veya mal bildiriminde bulunmaları lüzumunun bir ödeme emriyle tebliğ olunacağı, 58'inci maddesinde de kendisine ödeme emri tebliğ olunan şahsın böyle bir borcu olmadığı veya kısmen ödediği veya zamanaşımına uğradığı hakkında tebliğ tarihinden itibaren 7 gün içinde itirazda bulunabileceği öngörülmüştür. Dava konusu olayda, tahakkuk ettirilen emlak (bina) vergisinin vadesinde ödenmemesi sonucu düzenlenen ödeme emrine karşı davacı tarafından söz konusu taşınmazın korunması gerekli kültür varlığı olarak kayıt altına alındığı ve bu durumun davalı idareye bildirildiği, emlak vergisinden bu nedenle muaf olan bir taşınmaz için ödeme emri düzenlenemeyeceği iddiasıyla iptal dava açılmıştır.

İleri sürülen iddialar yerinde görülerek Vergi Mahkemesince ödeme emrinin iptaline karar verilmiştir. Bölge İdare Mahkemesi ise davacının muafiyet iddiasını 6183 sayılı Kanununun 58'inci maddesine göre "böyle bir borcu olmadığı" kapsamında değerlendirilmesi gerekirken, ödeme emrine konu emlak vergisinin 31 Ocak tarihi itibarıyla tahakkuk ettiği ve itiraz edilmeksizin kesinleştiği, kesinleşen bu tahakkukun iki taksitte ödenen verginin tamamını kapsadığı, davacının idareye verdiği dilekçe öncesinde kesinleşen verginin tahsili amacıyla ödeme emri düzenlenmesinde hukuka aykırılık bulunmadığı gerekçesiyle bozulmasına hükmetmiştir.

Danıştay Başsavcılığı Bölge İdare Mahkemesi Kararını kanun yararına temyiz etmiştir. Bölge İdare Mahkemesi Kararının bozulmasıyla ilgili, 1 Ekim 2013 tarihli ve 28782 sayılı Resmi Gazetede Danıştay Dokuzuncu Daire Başkanlığının 25.04.2013 Tarih, E: 2010/1067, K: 2013/4050 sayılı Kanun Yararına Bozma kararı yayımlanmıştır.

Kararın gerekçeleri aşağıdaki gibidir:

"Dosyanın incelenmesinden; davacının hissedarı olduğu gayrimenkulü nedeniyle tahakkuk ettirilen 2005 yılı emlak (bina) vergisinin vadesinde ödenmemesi sonucu düzenlenen ödeme emrine karşı davacı tarafından, söz konusu taşınmazın tapu kaydına "korunması gerekli kültür varlığıdır" şerhi konularak korunması gerekli kültür varlığı olarak kayıt altına alındığı ve bu durumun davalı idareye dilekçe ile bildirildiği, emlak vergisinden bu nedenle muaf olan bir taşınmaz için ödeme emri düzenlenemeyeceği iddiasıyla açılan davada, ileri sürülen iddialar yerinde görülerek Vergi Mahkemesince, ödeme emrinin iptaline karar verildiği, bu kararın; **ödeme emrine konu emlak vergisinin 31 Ocak tarihi itibarıyla tahakkuk ettiği ve itiraz edilmeksizin kesinleştiği, kesinleşen bu tahakkukun iki taksitte ödenen verginin tamamını kapsadığı, davacının idareye verdiği dilekçe öncesinde kesinleşen verginin tahsili amacıyla ödeme emri düzenlenmesinde hukuka aykırılık bulunmadığı gerekçesiyle bozulmasına ilişkin, Bölge İdare Mahkemesinin kararının kanun yararına bozulması** istenilmektedir.

2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'nun 21'inci maddesinin 3'üncü fıkrasında, tapu kütüğüne "korunması gerekli taşınmaz kültür varlığıdır" kaydı konulmuş olan ve I inci ve II nci grup olarak gruplandırılmış bulunan taşınmaz kültür varlıkları ile arkeolojik sit alanı ve doğal sit alanı olmaları nedeniyle üzerlerine kesin yapılanma yasağı getirilmiş taşınmaz kültür ve tabiat varlıkları olan parsellerin, her türlü vergi, resim ve harçtan muaf olduğu kurala bağlanmıştır.

6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 54'üncü maddesinde ise, ödeme müddeti içinde ödenmeyen amme alacağının tahsil dairesince cebren tahsil olunacağı, 55. maddesinde amme alacağını vadesinde ödemeyenlere 7 gün içinde borçlarını ödemeleri veya mal bildiriminde bulunmaları lüzumunun bir ödeme emriyle tebliğ olunacağı, 58'inci maddesinde de kendisine ödeme emri tebliğ olunan şahsın böyle bir borcu olmadığı veya kısmen ödediği veya zamanaşımına uğradığı hakkında tebliğ tarihinden itibaren 7 gün içinde itirazda bulunabileceği öngörülmüştür.

...

Olayda, 2863 sayılı Kanunun yukarıda belirtilen maddesi hükmü uyarınca, tapu kütüğü kaydına "korunması gerekli kültür varlığıdır" şerhi konulan taşınmazın emlak vergisinden muaf tutulacağı açık olup, ***davacının muafiyet iddiasını, 6183 sayılı Kanunun 58'inci maddesine göre "böyle bir borcu olmadığı" kapsamında değerlendirilmesi gerekirken, yukarıda açıklanan gerekçe ile aksi yönde verilen Bölge İdare Mahkemesi kararında isabet görülmemiştir.***

Danıştay Dokuzuncu Daire Başkanlığının söz konusu 25.04.2013 Tarih, E: 2010/1067, K: 2013/4050 sayılı Kanun Yararına Bozma kararı Sirkülerimize ek olarak verilmiştir.

Saygılarımızla ...

DANIŞTAY KARARI

Danıştay Dokuzuncu Daire Başkanlığından:

Esas No : 2010/1067

Karar No : 2013/4050

Kanun Yararına Temyiz Eden : Danıştay Başsavcılığı

Davacı : Cemile Asgari

Vekili : Av. Fuat Topdemir

Halaskargazi Cad. 274/85 Şişli/İSTANBUL

Karşı Taraf : Eminönü Belediye Başkanlığı/İSTANBUL

Vekili : Av. Vahide Bayram Karabörk (aynı yerde)

İstemin Özeti : Davacının hissedarı olduğu İstanbul İli,

Eminönü İlçesi, Çelebioğlu Mahallesinde bulunan, 393 ada, 2 parsel sayılı gayrimenkulü nedeniyle tahakkuk ettirilen 2005 yılı emlak (bina) vergisinin vadesinde ödenmemesi sonucu düzenlenen ödeme emrinin iptali istemiyle açılan davayı kabul ederek ödeme emrini iptal eden İstanbul 1. Vergi Mahkemesinin 4.10.2007 tarih ve E: 2006/1460, K: 2007/1874 sayılı kararını bozarak davayı reddeden İstanbul Bölge İdare Mahkemesinin 7.4.2009 tarih ve E: 2008/1582, K: 2009/4795 sayılı kararının kanun yararına bozulması istenilmektedir.

Danıştay Başsavcılığı'nın Kanun Yararına Bozma İstemi
: Davacının hissedarı olduğu İstanbul İli, Eminönü İlçesi, Çelebioğlu Mahallesinde bulunan, 393 ada, 2 parsel sayılı gayrimenkulü nedeniyle tahakkuk ettirilen 2005 yılı emlak (bina) vergisinin vadesinde ödenmemesi sonucu düzenlenen ödeme emrinin iptali istemiyle açılan davayı kabul ederek ödeme emrini iptal eden İstanbul 1. Vergi Mahkemesinin 4.10.2007 tarih ve E: 2006/1460, K: 2007/1874 sayılı kararını bozarak davayı reddeden İstanbul Bölge İdare Mahkemesinin 7.4.2009 tarih ve E: 2008/1582, K: 2009/4795 sayılı kararının hukuka aykırı olduğu ileri sürülerek kanun yararına bozulması konusunda Başsavcılığımızı bilgilendiren dilekçe üzerine, konu incelendi;

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun "Kanun yararına bozma" başlıklı 51'inci maddesinde, bölge idare mahkemesi kararları ile idare ve vergi mahkemelerince ve Danıştay'ca ilk derece mahkemesi olarak verilip, temyiz incelemesinden geçmeden kesinleşmiş bulunan kararlardan niteliği bakımından yürürlükteki hukuka aykırı bir sonucu ifade edenlerin, ilgili bakanlıkların göstereceği lüzum üzerine veya kendiliğinden Başsavcı tarafından kanun yararına temyiz olunabileceği, temyiz isteği yerinde görüldüğü takdirde kararın kanun yararına bozulacağı, bu bozma

kararının daha önce kesinleşmiş olan mahkeme veya Danıştay kararının hukuki sonuçlarını ortadan kaldırmayacağı hükme bağlanmıştır.

Dosyanın incelenmesinden, davacının hissedarı olduğu İstanbul İli, Eminönü İlçesi, Çelebioğlu Mahallesinde bulunan, 393 ada, 2 parsel sayılı gayrimenkulü nedeniyle tahakkuk ettirilen 2005 yılı emlak (bina) vergisinin vadesinde ödenmemesi sonucu düzenlenen ödeme emrine karşı davacı tarafından, söz konusu taşınmazın tapu kaydına 4.7.2002 tarihli ve 3751 sayılı yevmiye maddesi ile "korunması gerekli kültür varlığıdır" şerhi konularak korunması gerekli kültür varlığı olarak kayıt altına alındığı ve bu durumun davalı idareye 7.4.2005 tarihli dilekçe ile bildirildiği, emlak vergisinden bu nedenle muaf olan bir taşınmaz için ödeme emri düzenlenemeyeceği iddiasıyla açılan davada, ileri sürülen iddialar yerinde görülerek İstanbul 1. Vergi Mahkemesince, ödeme emrinin iptaline karar verildiği, bu kararın İstanbul Bölge İdare Mahkemesince kanun yararına bozulması istenilen söz konusu kararla bozulduğu ve davanın reddedildiği anlaşılmaktadır.

2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'nun 21'inci maddesinin 3'üncü fıkrasında, tapu kütüğüne "korunması gerekli taşınmaz kültür varlığıdır" kaydı konulmuş olan ve I inci ve II nci grup olarak gruplandırılmış bulunan taşınmaz kültür varlıkları ile arkeolojik sit alanı ve doğal sit alanı olmaları nedeniyle üzerlerine kesin yapılanma yasağı getirilmiş taşınmaz kültür ve tabiat varlıkları olan parsellerin, her türlü vergi, resim ve harçtan muaf olduğu kurala bağlanmıştır.

6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 54'üncü maddesinde ise, ödeme müddeti içinde ödenmeyen amme alacağının tahsil dairesince cebren tahsil olunacağı, 55. maddesinde amme alacağını vadesinde ödemeyenlere 7 gün içinde borçlarını ödemeleri veya mal bildiriminde bulunmaları lüzumunun bir ödeme emriyle tebliğ olunacağı, 58'inci maddesinde de kendisine ödeme emri tebliğ olunan şahsın böyle bir borcu olmadığı veya kısmen ödediği veya zaman aşımına uğradığı hakkında tebliğ tarihinden itibaren 7 gün içinde itirazda bulunabileceği öngörülmüştür.

Bölge İdare Mahkemesince, tahakkuk hükümlerinden bahisle ödeme emrine konu emlak vergisinin 31 Ocak tarihi itibarıyla tahakkuk ettiği ve itiraz edilmeksizin kesinleştiği, kesinleşen bu tahakkukun iki taksitte ödenen verginin tamamını kapsadığı, davacının idareye verdiği 7.4.2005 tarihli dilekçe öncesinde kesinleşen verginin tahsili amacıyla ödeme emri düzenlenmesinde hukuka aykırılık bulunmadığı gerekçesiyle Vergi Mahkemesinin tek hakim kararı bozularak ödeme emrine karşı açılan dava reddedilmiş ise de, 2005 takvim yılı bina vergisinin, henüz ödeme vadesi dolmadan, söz konusu taşınmazın tapu kaydına 4.7.2002 tarihli ve 3751 sayılı yevmiye maddesi ile korunması gerekli kültür varlığı olarak şerh konulduğu ve bu hususun Vergi Dairesi Müdürlüğüne davacı tarafından 7.4.2005 tarihli dilekçe ile bildirildiği, davacının sahip olduğu emlak vergisine konu taşınmazın, 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununun 21'inci maddesi

gereğince her türlü vergi, resim ve harçtan muaf olduğu tartışmasız bir vakıdır. Bu hususa ilişkin davacı iddiası, 6183 sayılı Kanununun 58'inci maddesi kapsamında değerlendirildiğinde, Ocak ayı itibarıyla tahakkuk etmiş olsa bile, bir verginin, ödeme emri aşamasında tahakkukun dayanağını ortadan kaldıran muafiyet durumunun, davacının ödeme emrine konu böyle bir borcunun, dolayısıyla ortada tahsili gereken bir kamu alacağının bulunmadığı şeklinde değerlendirerek ödeme emrini iptal eden Mahkeme kararının onanması gerekirken, birinci taksidin ödenme zamanından önce tahakkuk etmiş verginin kesinleşmiş olduğu gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiş olmasında hukuki isabet görülmemiştir.

Nitekim, Danıştay Dokuzuncu Dairesinin bu konuda verilmiş birçok kararında, muafiyet hükümlerinin uygulanmasının gerekli olduğu hallerde, bu hususun ödeme emrine karşı açılan davalarda, borcun bulunmadığı kapsamında değerlendirilerek karar verildiği görülmektedir.

Açıklanan nedenlerle, yürürlükteki hukuka aykırı bir sonucu ifade eden İstanbul Bölge İdare Mahkemesinin 7.4.2009 tarih ve E:2008/1582, K:2009/4795 sayılı kararının, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 51'inci maddesi uyarınca kanun yararına bozulmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

Tetkik Hakimi Hüseyin Aydemir'in Düşüncesi: Dosyadaki bilgi ve belgelerin incelenmesinden, davacının hissedarı olduğu İstanbul İli, Eminönü İlçesi, Çelebioğlu Mahallesinde bulunan, 393 ada, 2 parsel sayılı taşınmazın tapu kaydına "korunması gerekli taşınmaz kültür varlığıdır" şerhinin 4.7.2002 tarihli ve 3751 sayılı yevmiye maddesi ile konularak korunması gerekli kültür varlığı olarak kayıt altına alındığı anlaşılmaktadır.

2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'nun 21'inci maddesinin 3'üncü fıkrasında, tapu kütüğüne "korunması gerekli taşınmaz kültür varlığıdır" kaydı konulmuş olan ve I inci ve II nci grup olarak gruplandırılmış bulunan taşınmaz kültür varlıkları ile arkeolojik sit alanı ve doğal sit alanı olmaları nedeniyle üzerlerine kesin yapılanma yasağı getirilmiş taşınmaz kültür ve tabiat varlıkları olan parsellerin, her türlü vergi, resim ve harçtan muaf olduğu kurala bağlanmış olduğundan, tapu kütüğü kaydına "korunması gerekli kültür varlığıdır" şerhi konulan taşınmazın emlak vergisinden muaf tutulacağı açık olup, davacının muafiyet iddiasını, 6183 sayılı Kanunun 58'inci maddesine göre "böyle bir borcu olmadığı" kapsamında değerlendirilmesi gerektiğinden Danıştay Başsavcılığının kanun yararına bozma isteminin kabulü gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay Dokuzuncu Dairesi'nce İstanbul Bölge İdare Mahkemesinin 7.4.2009 tarih ve E:2008/1582, K:2009/4795 sayılı kararının Danıştay Başsavcılığı tarafından kanun yararına temyiz edilerek bozulmasının istenilmesi üzerine işin gereği görüldü:

Dosyanın incelenmesinden; davacının hissedarı olduğu İstanbul İli, Eminönü İlçesi, Çelebioğlu Mahallesinde bulunan, 393 ada, 2 parsel sayılı gayrimenkulü nedeniyle tahakkuk ettirilen 2005 yılı emlak (bina) vergisinin vadesinde ödenmemesi sonucu düzenlenen ödeme emrine karşı davacı tarafından, söz konusu taşınmazın tapu kaydına 4.7.2002 tarihli ve 3751 sayılı yevmiye maddesi ile "korunması gerekli kültür varlığıdır" şerhi konularak korunması gerekli kültür varlığı olarak kayıt altına alındığı ve bu durumun davalı idareye 7.4.2005 tarihli dilekçe ile bildirildiği, emlak vergisinden bu nedenle muaf olan bir taşınmaz için ödeme emri düzenlenemeyeceği iddiasıyla açılan davada, ileri sürülen iddialar yerinde görülerek İstanbul 1. Vergi Mahkemesince, ödeme emrinin iptaline karar verildiği, bu kararın; ödeme emrine konu emlak vergisinin 31 Ocak tarihi itibarıyla tahakkuk ettiği ve itiraz edilmeksizin kesinleştiği, kesinleşen bu tahakkukun iki taksitte ödenen verginin tamamını kapsadığı, davacının idareye verdiği 7.4.2005 tarihli dilekçe öncesinde kesinleşen verginin tahsili amacıyla ödeme emri düzenlenmesinde hukuka aykırılık bulunmadığı gerekçesiyle bozulmasına ilişkin, İstanbul Bölge İdare Mahkemesinin 7.4.2009 tarih ve E:2008/1582, K:2009/4795 sayılı kararının kanun yararına bozulması istenilmektedir.

2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'nun 21'inci maddesinin 3'üncü fıkrasında, tapu kütüğüne "korunması gerekli taşınmaz kültür varlığıdır" kaydı konulmuş olan ve I inci ve II nci grup olarak gruplandırılmış bulunan taşınmaz kültür varlıkları ile arkeolojik sit alanı ve doğal sit alanı olmaları nedeniyle üzerlerine kesin yapılanma yasağı getirilmiş taşınmaz kültür ve tabiat varlıkları olan parsellerin, her türlü vergi, resim ve harçtan muaf olduğu kurala bağlanmıştır.

6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 54'üncü maddesinde ise, ödeme müddeti içinde ödenmeyen amme alacağının tahsil dairesince cebren tahsil olunacağı, 55. maddesinde amme alacağını vadesinde ödemeyenlere 7 gün içinde borçlarını ödemeleri veya mal bildiriminde bulunmaları lüzumunun bir ödeme emriyle tebliğ olunacağı, 58'inci maddesinde de kendisine ödeme emri tebliğ olunan şahsın böyle bir borcu olmadığı veya kısmen ödediği veya zaman aşımına uğradığı hakkında tebliğ tarihinden itibaren 7 gün içinde itirazda bulunabileceği öngörülmüştür.

Dosyadaki bilgi ve belgelerin incelenmesinden, davacının hissedarı olduğu İstanbul İli, Eminönü İlçesi, Çelebioğlu Mahallesinde bulunan, 393 ada, 2 parsel sayılı taşınmazın tapu kaydına "korunması gerekli taşınmaz kültür varlığıdır" şerhinin 4.7.2002 tarihli ve 3751 sayılı yevmiye maddesi ile konularak korunması gerekli kültür varlığı olarak kayıt altına alındığı anlaşılmaktadır.

Olayda, 2863 sayılı Kanunun yukarıda belirtilen maddesi hükmü uyarınca, tapu kütüğüne "korunması gerekli kültür varlığıdır" şerhi konulan taşınmazın emlak vergisinden muaf tutulacağı açık olup, davacının muafiyet iddiasını, 6183 sayılı Kanunun

58'inci maddesine göre "böyle bir borcu olmadığı" kapsamında değerlendirilmesi gerekirken, yukarıda açıklanan gerekçe ile aksi yönde verilen Bölge İdare Mahkemesi kararında isabet görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle Danıştay Başsavcısı tarafından yapılan temyiz isteminin kabulü ve İstanbul Bölge İdare Mahkemesinin 7.4.2009 tarih ve E:2008/1582, K:2009/4795 sayılı kararının 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 51. maddesi uyarınca kanun yararına ve hükmün hukuki sonuçlarına etkili olmamak koşulu ile bozulmasına, kararın bir örneğinin Maliye Bakanlığı ile Danıştay Başsavcılığı'na gönderilmesine ve Resmî Gazete'de yayımlanmasına 25.4.2013 tarihinde oybirliği ile karar verildi.

TÜRMOB Sirküler Rapor

